

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Užití a význam členu u vlastních jmen osob v italštině (korpusová analýza)

Diplomantka: Tereza Jansová

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 65 stran vč. bibliografie a vlastních příloh

Užívání a funkce členů ve spojení s vlastními jmény představují zajímavou oblast pro výzkum, neboť zde najdeme řadu zajímavých pravidelností, ale také řadu anomálií. Tereza Jansová se ve své práci pokusila ověřit známé vlastnosti členů ve spojení se jmény osob na korpusovém materiálu (ItWac). Práce má adekvátní strukturu zahrnující zmapování teorie, formulaci základních hypotéz a empirickou část, která slouží k ověření hypotéz na korpusu; základní cíle práce jsou naplněny. V detailním pohledu je nicméně třeba konstatovat, že zpracování je značně nedbalé po věcné i formální stránce.

V teoretickém úvodu autorka věnuje polovinu prostoru tvarům členů (s. 9-13), ačkoli to s cíli její práce příliš nesouvisí; otázky spojené s užitím členů, které zabírají pouhých pět stran (s. 14-18), jsou v hlavních rysech shrnuty korektně. Minimalisticky a heslovitě pojala autorka cíle práce a výchozí hypotézy (s. 19): co jsou „závazná pravidla“ a která to jsou? Ve kterých případech existuje možnost volby; je tato volnost dána regionálními rozdíly, nebo rozdíly významovými a funkčními?

V empirické části autorka zvolila vybrané příklady různých kategorií vlastních jmen osob (křestní jména, příjmení, jména postav historických, náboženských, mytologických a literárních, apod.), které dohledávala na korpusu a zjišťovala u nich přítomnost/nepřítomnost členu. V závěru (s. 59-62) k jistým výsledkům došla – podařilo se např. prokázat vyšší výskyt křestních jmen se členem v ženském rodě než v rodě mužském. Samotná empirická část je však značně chaotická, jednotlivé kategorie vlastních jmen osob nejsou jasně vymezeny a odlišeny, většinu textu tvoří okopírované výstupy z korpusu s minimálním komentářem. Omezím se tedy dále jen na shrnutí hlavních problematických bodů:

1) Ve výstupech z korpusu je zřejmé, že ne vždy jsou výsledky náležitě filtrovány a obsahují jevy, které obsahovat mají. Např. na s. 38 má být tabulka s výstupy *zio+N* (bez členu), ale najdeme tam i případy, kdy v kontextu člen je (*il presunto zio Roger, il prepotente zio Vernon*). Podobně na s. 39: v případě *nostranni zii Sam* půjde spíše o frazém (kalk anglického *uncle Sam*), který nelze hodnotit stejně, jako případy, kdy výraz *zii* označuje strýce a tetu.

2) Některé výstupy z korpusu nedávají dobrý smysl: např. *Oggi ancora non si un Dante in Germania*. [...] na s. 57, jinde jsou formální chyby (záměny *con* za *noc*, apod.).

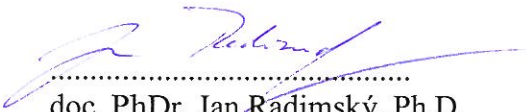
3) Nejasný je koncept *přídomek*, resp. to, jak jej autorka aplikuje na konkrétní materiál. V případě básníka Angela Poliziana (s. 43-44) je výraz *Poliziano* sice historicky přídomekem označující původ osoby (*di Montepulciano*), ale literární historie s ním obvykle nakládá jako s běžným příjmením autora, což autorka nereflktuje; vysvětlovalo by to však nalezený korpusový materiál. V čem je *přídomek* přezdívka *Che* užívaná pro Ernesta Guevaru autorka nevysvětluje (etymologicky jde o argentinskou částici / citoslovce).

4) Zacházení se jmény typu *Cristo* je velmi nedbalé. Autorka v tomto případě odlišuje jakési „náboženské jméno“ a „náboženskou mluvu“ bez bližší specifikace (s. 32). Nebere přitom v úvahu, že např. v případě *Cristo* jde o slovo polysémní, užívané nejen jako vlastní jméno osoby (*Ježíše Krista*), ale i jméno obecné (*pomazaný, spasitel, Bohem vyvolený*), jméno užívané metonymicky v oblasti umění, apod.

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům, třebaže obsahuje řadu překlepů a grafických nesrovnalostí (uvedme např. užívání *é* místo náležitého *è*).

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **dobrou**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

V Českých Budějovicích, dne 8. ledna 2016